

## EXPUNERE DE MOTIVE

<p style="text-align: center;"><b>Secțiunea 1</b> <b>Titlul prezentului act normativ</b></p>
<p style="text-align: center;"><b>Lege</b></p> <p>pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal privind unele măsuri fiscale cu scopul redresării demografice prin încurajarea natalității prin deduceri personale din venituri salariale</p>
<p style="text-align: center;"><b>Secțiunea a 2-a</b> <b>Motivul emiterii actului normativ</b></p>
<p>1. Descrierea situației actuale</p>

## Situația demografică a României

Situația demografică a României este una critică, atât ca număr total de persoane, cât și ca numărul persoane active din punct de vedere economic, dar mai ales copii. Contextul economic precar, combinat cu o fiscalitate dintre cele mai ridicate, a determinat o descreștere abruptă a numărului de nou născuți (rata fertilității), dar și o creștere a emigrației spre țările mai dezvoltate, mai ales a tinerilor.

Toate acestea au rezultate negative dintre cele mai grave, dintre care amintim:

- Un sistem public de pensii nesustenabil, în ciuda creșterii repetate a vârstei de pensionare;
- Lipsa forței de muncă de toate categoriile - de la supra-calificată la necalificată;
- Școli preuniversitare și universitare desființate sau cu un număr tot mai redus de elevi/studenti, având ca efect migrația profesorilor, scăderea calității învățământului și a cercetării;
- Un mediu economic ostil, precar, având ca efect o emigrație foarte mare, acest lucru accentuând situația demografică;
- Depopularea și îmbătrânirea accentuată a populației reprezintă probabil cea mai mare vulnerabilitate în materie de securitate a țării.

Fenomenul îmbătrânirii demografice este prezent, în mod deosebit, în Europa, unde se înregistrează un declin natural și o îmbătrânire excesivă a populației. După aproape 30 de ani de la schimbările politice, economice și sociale care au marcat Europa la sfârșitul deceniului al nouălea și începutul deceniului al zecelea, peisajul economic și social al țărilor central și est europene - între care și România - s-a modificat radical, iar aceste schimbări și-au pus amprenta și asupra evoluțiilor demografice. Două fenomene au contribuit la accelerarea rapidă a îmbătrânirii populației în aceste țări - scăderea natalității și creșterea migrației internaționale.

Actualul nivel al deducerilor personale din venitul lunar din salariu este foarte mic, simbolic, fără un efect real și semnificativ.

Spre susținerea celor expuse mai sus vom expune în continuare câteva date statistice.

### **1. Structura populației. Evoluția în raport cu țările Europei**

#### **1.1. Perioada 1990 - 2004**

##### **1.1.1. Structura pe grupe de vârstă și raportul de dependență**

**Ponderea tinerilor în vârstă de 0-14 ani: de pe locul 6 între cele mai tinere țări pe locul 19 (1990-2004).**

În anul 1990, cu o pondere a populației tinere (0-14 ani) de 23,7% în totalul populației, România se afla printre cele mai tinere țări (locul 6) prin prisma acestui criteriu, fiind întrecută de Irlanda cu 27,4%, Cipru 26%, și Polonia, Slovacia și Islanda cu ponderi în jurul a 25%. Cele mai reduse ponderi ale populației tinere înregistrau Germania 16%, Italia 16,8%, Danemarca, Luxemburg, Austria și Suedia cu aproximativ 17%. Ponderea populației tinere din România din anul 1990 era net superioară mediei EU 25: 23,7% față de 19,2%. Vom ajunge în 2004 la aceeași cifră cu media EU 25: 16,4%, România clasându-se pe locul 19. Cele mai tinere țări în 2004 erau Islanda, Irlanda,

Macedonia și Cipru, cu ponderea tinerilor cu vârste de 0-14 ani peste 20%, în timp ce cele mai sărace țări cu populație tânără erau: Italia, Bulgaria, Spania, Slovenia și Germania (cu ponderi sub 15%).

### **1.1.2. Ponderea vârstnicilor de 65 ani și peste: de pe locul 2 (a doua cea mai puțin îmbătrânită țară) pe locul 10 (1990-2004).**

Alături de Slovacia, în anul 1990 România era a doua cea mai puțin îmbătrânită țară europeană, după Polonia: 10,3% proporția persoanelor de 65 de ani și peste. Cu ponderi apropiate se înscriau și Slovenia, Islanda, Lituania și Cipru. Ponderi mari înregistrau Suedia – 17,8%, Norvegia – 16,3%, Marea Britanie și Danemarca (peste 15%). Față de media EU 25, România stătea net mai bine: 10,3% față de 13,9%. În anul 2004, deși rămâne în continuare o țară cu un procent redus de vârstnici (14,4% față de 16,5% media EU 25), România se depărtează de locul pe care-l ocupase în urmă cu 15 ani între țările europene din acest punct de vedere: locul 10, cu ponderi sub 12% fiind Macedonia, Irlanda, Slovacia, Islanda și Cipru. Cu ponderi mari ale populației vârstnice apăreau în anul 2004 Italia – 19,2%, Germania – 18%, Suedia, Belgia și Bulgaria: peste 17%.

Polonia cu pondere de peste 54%. La polul opus, țări cu proporții mari ale persoanelor active erau Luxemburg, Germania, Olanda, Italia, Slovenia, Elveția (între 44-46%). 15 ani mai târziu, România era pe locul 5 ca țară cu cea mai slabă presiune asupra populației active, cu 45 persoane inactive ce revin la 100 de indivizi în vârstă de muncă, valori mai mici fiind în Slovacia, Republica Cehă (41%), Slovenia (42,1%), Polonia (43,3%). România se situa cu 4 puncte procentuale mai jos decât media EU25 de 49% și mult mai departe de țările cu valorile maxime înregistrate pentru raportul de dependență: Suedia, Franța, Norvegia: peste 53%, Belgia, Islanda, Marea Britanie, Danemarca și Italia: între 50 și 53%.

### **1.2.1. Indicatorii fertilității**

Caracteristica dominantă și îngrijorătoare în același timp a evoluției demografice din perioada postdecembristă o constituie scăderea fertilității, fiind însoțită și de restructurarea modelului de fertilitate. Fertilitatea românească a fost dintotdeauna una precoce, asociată unui model omolog al căsătoriei, ambele fiind caracteristice modelului est-european. În condițiile scăderii rapide a fertilității în primii ani ai deceniului XX, caracterul precoce al acestui fenomen s-a accentuat, reducându-se vârsta medie a femeilor la nașterea unui copil. Începând cu anul 1995, se constată o creștere constantă a ponderii fertilității la vârstele mai mari de 25 de ani. Curba ratelor de fertilitate s-a delimitat deja de modelul timpuriu, având caracteristicile modelului etalat, înregistrând valorile cele mai ridicate la grupa de vârstă 25-29 ani, fiind o fază intermediară în atingerea modelului tardiv, care este specific populațiilor occidentale. Întârzierea fertilității, conjugată cu creșterea vârstei la prima căsătorie, elimină bănuiala unor manifestări conjuncturale, punctuale, înscriindu-se ca tendințe pe termen lung. Copii mai puțini, unul de preferință, și născuți la vârste mai înaintate, se constată ca modelul reproductiv al cuplurilor românești.

Concentrarea născuților-vii la vârste sub 29 de ani, corelată cu analiza distribuției născuților-vii după rang, duce la concluzia că micșorarea numărului de născuți-vii nu se datorează atât de mult

incidenței comportamentului de a nu avea copii sau amânării nașterii primului născut, cât suprimării nașterii copiilor de rang II și superior. Modelul de natalitate, în prezent, în România este cel al copilului unic.

### **1.2.2. Rata totală de fertilitate: de pe locul 13 pe locul 22 (una dintre cele mai mici rate de fertilitate din Europa) (1990-2003).**

Se poate constata că descendența finală a generațiilor tinere se îndepărtează tot mai mult de nivelul de înlocuire simplă a generațiilor, trecând de la 1,8 copii născuți de o femeie în cursul vieții fertile la doar 1,3 copii.

În anul 1990, România se afla deasupra mediei europene (1,64 copii născuți, în medie, de o femeie în decursul perioadei fertile) cu valoarea de 1,83 copii. Scăderea accentuată a fertilității în România face ca în anul 1993 valoarea ratei totale de fertilitate să egaleze media la nivelul EU 25, de 1,45 copii la o femeie în vârstă fertilă, până în anul 2004 scăzând sub valoarea indicatorului la nivelul EU 25: 1,27 în România față de 1,48 în EU 25. „Producția de vieți” era foarte intensă în 1990 în țări europene precum Cipru – 2,42 copii la o femeie, Suedia – 2,13 copii, Irlanda – 2,11, Slovacia, Estonia, Polonia, Lituania și Letonia cu aproximativ 2,1 copii la o femeie în vârstă fertilă. România ocupa un onorabil loc 13, deși nu atingea cifra magică de 2 copii la o femeie în vârstă fertilă, care ar fi permis înlocuirea generațiilor. Cele mai sărace țări în nou-născuți raportat la femeile de vârstă fertilă erau Italia – 1,33 copii, Spania – 1,36, Grecia – 1,39, Germania, Slovenia, Austria sub 1,5 copii. De remarcat că rata totală de fertilitate pe care o încerca România în 2003 (1,27 copii la o femeie în vârstă fertilă) nu fusese atinsă de nici o țară europeană în 1990 (minima era de 1,33 copii în Italia). Între timp însă, vremurile s-au schimbat și pentru multe alte țări. România ocupă al 22-lea loc în clasamentul țărilor europene, dar în urma ei mai sunt țări la care valoarea acestui indicator este și mai redusă: Republica Cehă – 1,18 copii, Slovenia, Slovacia cu 1,2 copii, Bulgaria, Lituania și Ungaria cu puțin peste nivelul de 1,2 copii la o femeie în vârstă fertilă.

Sursa textului asociat datelor statistice expuse mai sus: Evoluția demografică a României – convergență sau periferizare de Adriana Veronica Litră

<http://store.ectap.ro/articole/43.pdf>

Sursa datelor statistice: Eurostat

<https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

## Indicatorii structurii populației în țările europene, 1990 și 2004

Tabelul 1

	Proporția pop. 0-14 ani		Proporția pop. 65 ani și peste		Rap. Dep. I*		Rap. Dep. al tinerilor**		Rap. Dep. al vârstnicilor***	
	1990	2004	1990	2004	1990	2004	1990	2004	1990	2004
EU 25	19,2	16,4	13,9	16,5	49,6	48,9	28,8	24,4	20,8	24,5
Belgia	18,1	17,3	14,8	17,1	49,1	52,5	27,0	26,4	22,1	26,1
Republica Cehă	21,7	15,2	12,5	13,9	52,0	41,2	33,0	21,5	19,0	19,7
Danemarca	17,1	18,9	15,6	14,9	48,7	51,0	25,5	28,5	23,2	22,5
Germania	16,0	14,7	14,9	18,0	44,7	48,7	23,1	21,9	21,6	26,8
Estonia	22,3	16,6	11,6	15,9	51,2	48,0	33,7	24,5	17,5	23,5
Spania	20,2	14,5	13,4	16,8	50,8	45,6	30,5	21,1	20,2	24,5
Franța	20,1	18,6	13,9	16,4	51,6	53,7	30,5	28,5	21,1	25,2
Irlanda	27,4	20,9	11,4	11,1	63,3	47,1	44,7	30,7	18,6	16,4
Italia	16,8	14,2	14,7	19,2	46,0	50,2	24,5	21,3	21,5	28,9
Cipru	26,0	20,0	10,8	11,9	58,4	46,9	41,2	29,4	17,2	17,5
Letonia	21,4	15,4	11,8	16,2	49,8	46,1	32,1	22,5	17,7	23,6
Lituania	22,6	17,7	10,8	15,0	50,1	48,6	33,9	26,2	16,2	22,3
Luxemburg	17,2	18,8	13,4	14,1	44,2	49,0	24,9	28,0	19,3	21,0
Ungaria	20,5	15,9	13,2	15,5	51,0	45,7	31,0	23,1	20,0	22,6
Olanda	18,2	18,5	12,8	13,8	45,0	47,9	26,4	27,4	18,6	20,5
Austria	17,5	16,3	14,9	15,5	48,0	46,8	26,0	24,0	22,1	22,8
Polonia	25,3	17,2	10,0	13,0	54,4	43,3	39,0	24,7	15,4	18,6
Portugalia	20,8	15,7	13,2	16,8	51,6	48,3	31,6	23,3	20,0	24,9
Slovenia	20,9	14,6	10,6	15,0	46,1	42,1	30,6	20,8	15,5	21,4
Slovacia	25,5	17,6	10,3	11,5	55,6	41,0	39,6	24,8	16,0	16,3
Finlanda	19,3	17,6	13,3	15,6	48,5	49,7	28,7	26,4	19,8	23,3
Suedia	17,8	17,8	17,8	17,2	55,4	53,8	27,7	27,4	27,7	26,4
Marea Britanie	18,9	18,3	15,7	16,0	52,9	52,1	29,0	27,8	24,0	24,3
Bulgaria	20,5	14,2	13,0	17,1	50,4	45,5	30,9	20,6	19,5	24,9
România	23,7	16,4	10,3	14,4	51,5	44,6	36,0	23,8	15,6	20,9
Islanda	25,0	22,6	10,6	11,8	55,2	52,4	38,8	34,5	16,4	17,9
Norvegia	18,9	19,9	16,3	14,7	54,4	53,0	29,2	30,4	25,2	22,5
Elveția	17,0	16,5	14,6	15,7	46,2	47,5	24,9	24,3	21,3	23,2
Macedonia	:	20,5	:	10,7	:	45,3	:	29,7	:	15,6

\* Raportul de dependență I: Populația în vârstă de 0-14 ani și 65 ani și peste, la populația 15-64 ani.

\*\* Raportul de dependență al tinerilor: populația cu vârsta 0-14 ani la populația 15-64 ani.

\*\*\* Raportul de dependență al vârstnicilor: populația de 65 ani și peste la populația 15-64 ani.

Sursa: date EUROSTAT.

## 1.2. Perioada 2003 - 2020

În perioada 2003 - 2020 s-a accentuat caracterul negativ ale indicatorilor demografici: structura pe grupe de vârstă și raportul de dependență (îmbătrânirea populației s-a accentuat) și indicatorii fertilității (au scăzut), după cum se poate constata din datele statistice oficiale expuse în continuare.

### 1.2.1. Ponderea tinerilor în vârstă de 0-14 ani: de pe locul 6 între cele mai tinere țări pe locul 24 (1990-2020).

Proporția populație de 0-14 ani a continuat să scadă de la 17,5 la 15,7, una dintre cele mai mici dintr-o Europă cu tendință evidentă de îmbătrânire. ajungând pe locul 24.

INDIC_DE	Proportion of population aged 0-14 years						
TIME/GEO	European U	Bulgaria	Cyprus	Hungary	Poland	Romania	Slovakia
2004	16.2	14.1	20.4	15.9	17.2	17.5	17.6
2005	16.0	13.7	19.9	15.6	16.7	17.5	17.1
2006	15.8	13.4	19.4	15.4	16.2	16.9	16.7
2007	15.6	13.2	18.9	15.2	15.8	16.9	16.2
2008	15.5	13.1	18.2	15.0	15.5	16.3	15.9
2009	15.4	13.1	17.7	14.9	15.3	15.8	15.6
2010	15.4	13.2	17.2	14.7	15.3	15.8	15.5
2011	15.4	13.2	16.8	14.6	15.3	15.8	15.4
2012	15.4	13.4	16.5	14.5	15.1	15.8	15.4
2013	15.4	13.6	16.4	14.4	15.1	15.7	15.4
2014	15.3	13.7	16.3	14.4	15.0	15.5	15.3
2015	15.3	13.9	16.4	14.5	15.0	15.5	15.3
2016	15.3	14.0	16.4	14.5	15.0	15.5	15.3
2017	15.2	14.1	16.3	14.5	15.1	15.6	15.5
2018	15.2	14.2	16.2	14.5	15.2	15.7	15.6
2019	15.2	14.4	16.1	14.5	15.4	15.7	15.7
2020	15.1	14.4	16.0	14.5	15.4	15.7	15.8

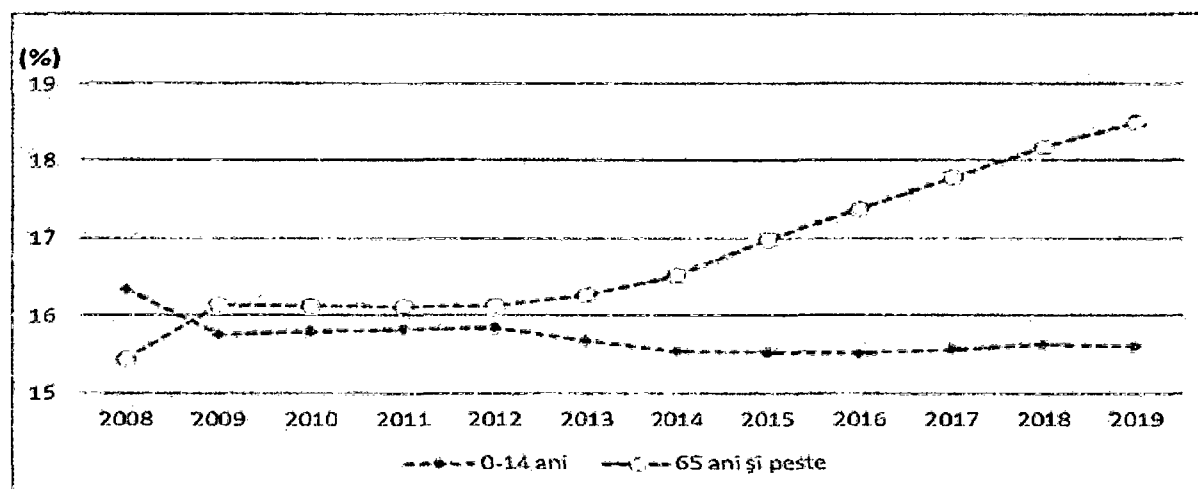
### 1.2.2. Ponderea vârstnicilor de 65 ani și peste: de pe locul 2 (a doua cea mai puțin îmbătrânită țară) pe locul 22 (1990-2020)!

Proporția populație de 65 de ani și peste a continuat să crească și după 2004, de la 14,1 la 18,9, una dintre cele mai mari dintr-o Europă îmbătrânită. ajungând pe locul 22.

INDIC_DE	Proportion of population aged 65 years and more						
TIME/GEO	European U	Bulgaria	Cyprus	Hungary	Poland	Romania	Slovakia
2004	16.4	17.3	11.9	15.5	13.0	14.1	11.6
2005	16.7	17.4	12.1	15.6	13.1	14.2	11.7
2006	16.9	17.5	12.2	15.8	13.3	14.7	11.8
2007	17.1	17.6	12.4	15.9	13.4	14.7	12.0
2008	17.3	17.8	12.4	16.2	13.5	15.4	12.1
2009	17.4	18.0	12.5	16.4	13.5	16.1	12.2
2010	17.6	18.2	12.5	16.6	13.6	16.1	12.4
2011	17.8	18.5	12.7	16.7	13.6	16.1	12.6
2012	18.0	18.8	12.8	16.9	14.0	16.1	12.8
2013	18.3	19.2	13.2	17.2	14.4	16.3	13.1
2014	18.7	19.6	13.9	17.5	14.9	16.5	13.5
2015	19.0	20.0	14.6	17.9	15.4	17.0	14.0
2016	19.3	20.4	15.1	18.3	16.0	17.4	14.4
2017	19.7	20.7	15.6	18.7	16.5	17.8	15.0
2018	20.0	21.0	15.9	18.9	17.1	18.2	15.5
2019	20.2	21.3	16.1	19.3	17.7	18.5	16.0
2020	20.6	21.6	16.3	19.9	18.2	18.9	16.6

În România, schimbările demografice vizează în special structura pe grupe de vârstă a populației, creșterea ponderii persoanelor în vârstă ridicând probleme economice și sociale deosebite. Structura pe vârste a populației rezidente din România poartă amprenta caracteristică a unui proces de îmbătrânire a populației, cauzat în principal de scăderea natalității, care a determinat reducerea absolută și relativă a populației tinere (0-14 ani).

**Figura 1.7. Ponderea populației de 0-14 ani și a populației de 65 ani și peste în totalul populației rezidente, la 1 ianuarie, în perioada 2008-2019<sup>P</sup>**



Sursa: INS, Cercetarea statistică privind populația rezidentă

Raportul de dependența demografică a fost la 1 ianuarie 2019 de 51,9 persoane dependente la 100 persoane adulte, în creștere față de 1 ianuarie 2010 (46,9). Accentuarea procesului de îmbătrânire demografică este argumentată de creșterea în perioada 2010-2019 a indicelui de îmbătrânire demografică: 118,8 persoane vârstnice (65 ani și peste) la 100 copii (0-14 ani) la 1 ianuarie 2019 față de 102,1 la 1 ianuarie 2010.

**Tabel 1.3. Raportul de dependență demografică și indicele de îmbătrânire demografică  
la 1 ianuarie 2010-2019<sup>P</sup>**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Indicele de îmbătrânire demografică	102,1	101,8	101,8	103,8	106,3	109,3	112,1	114,4	116,3	118,8
Raportul de dependență demografică	46,9	47,0	47,0	47,0	47,2	48,2	49,0	50,0	51,1	51,9

Sursa: INS, Cercetarea statistică privind populația rezidentă

Notă: indicatorii sunt calculați la 100 de persoane adulte, respectiv la 100 de copii

## 2. Emigrația

În perioada care a urmat după anul 1989, cel mai important și mai vizibil efect al migrației internaționale a fost scăderea populației rezidente și îmbătrânirea populației, prin antrenarea în migrație mai ales a populației tinere, persoanele care sunt în general cele mai active din punct de vedere economic. Impactul migrației internaționale, în special al emigrației se resimte mai ales pe piața muncii: diminuându-se ponderea populației active, crește presiunea asupra celei rămase să susțină populația vârstnică, dependentă, dar are implicații extinse și asupra sistemelor de servicii sociale, de sănătate și educație; de asemenea, migrația a produs schimbări în evoluția fenomenelor demografice, în special asupra fertilității, schimbări în structura pe vârste și sexe a populației și modificări ale componenței familiei. Un alt efect nefavorabil al migrației internaționale a fost depopularea, totală sau parțială, a unor localități, așa numite „bazine de emigrație”.

Începând cu anul 2008, emigrația a cunoscut valori extrem de mari atât ca valoare absolută (locul 5 în Europa), cât și ca raport cu populația totală (locul 1 în Europa și al 2-lea în lume, după Siria). Majoritatea covârșitoare a celor care au emigrat din țară au fost și sunt tineri. Principala cauză a migrației din România este cea economică, supra-taxarea veniturilor, indiferent de numărul de persoane aflate în întreținere.



Emigration by age group, sex and citizenship [migr_emi1ctz]												
EUROSTAT												
GEO/TIME	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Germany (u	737,889	286,582	252,456	249,045	240,001	259,328	324,221	338,403	533,762	560,700	540,415	576,319
United Kingd	427,207	368,177	339,306	350,703	321,217	316,934	319,086	299,183	340,440	359,665	344,347	368,385
France	239,796	264,631	269,531	291,594	255,922	239,813	308,103	324,517	313,622	215,470	300,668	299,101
Spain	288,432	380,121	403,377	409,034	446,606	532,303	400,430	343,875	327,325	368,860	309,526	296,248
Romania	302,796	246,626	197,985	195,551	170,186	161,755	172,871	194,718	207,578	242,193	231,661	233,736
Poland	30,140	229,320	218,126	265,798	275,603	276,446	268,299	258,837	236,441	218,492	189,794	180,594
Italy	80,947	80,597	78,771	82,461	106,216	125,735	136,328	146,955	157,065	155,110	156,960	179,505
Switzerland	86,130	86,036	96,839	96,494	103,881	106,196	111,103	116,631	120,653	124,997	130,225	126,221
Netherlands	90,067	92,825	95,970	104,201	110,431	112,625	112,900	112,330	111,477	108,231	109,635	107,906
Belgium	:	:	66,013	84,148	93,600	102,657	94,573	89,794	92,471	89,690	88,935	102,936
Greece	43,044	43,686	62,041	92,404	124,694	117,094	106,804	109,351	106,535	103,327	103,049	95,020
Czechia	51,478	61,782	61,069	55,910	46,106	25,894	28,468	25,684	38,864	27,316	26,742	77,798
Austria	51,563	53,244	51,651	51,197	51,812	54,071	53,491	56,689	64,428	66,144	67,212	68,280
Denmark	38,356	39,899	41,456	41,593	43,663	43,310	44,426	44,625	52,654	56,403	60,381	66,520
Ireland	65,934	69,672	78,099	83,049	81,797	76,560	71,107	67,160	62,056	64,068	53,735	62,004
Hungary	9,591	10,483	13,365	15,100	22,880	34,691	42,213	43,225	39,889	39,829	48,178	49,795
Sweden	45,294	39,240	48,853	51,179	51,747	50,715	51,237	55,830	45,878	45,620	46,981	47,718
Croatia	10,638	12,355	13,017	12,699	12,877	15,262	20,858	29,651	36,436	47,352	39,515	40,148
Bulgaria	:	:	:	:	16,615	19,678	28,727	29,470	30,570	31,586	33,225	39,941
Lithuania	25,750	38,500	83,157	53,863	41,100	38,818	36,621	44,533	50,333	47,925	32,206	29,273
Portugal	20,357	16,899	23,760	43,998	51,958	53,786	49,572	40,377	38,273	31,753	31,600	28,219
Norway	12,976	17,072	25,835	20,349	22,693	26,523	29,308	29,173	34,694	31,963	27,158	23,207
Cyprus	4,474	4,797	4,293	4,895	18,105	25,227	24,038	17,183	14,892	15,105	15,340	17,373
Finland	13,657	12,151	11,905	12,660	13,845	13,893	15,486	16,305	18,082	16,973	19,141	17,263
Luxembourg	10,058	9,168	9,302	9,264	10,442	10,750	11,283	12,644	13,442	13,831	13,985	15,593
Slovenia	12,109	18,788	15,937	12,024	14,378	13,384	14,336	14,913	15,572	17,555	13,527	15,106
Latvia	27,045	38,208	39,651	30,311	25,163	22,561	19,017	20,119	20,574	17,724	15,814	14,583
Estonia	4,406	4,658	5,294	6,214	6,321	6,740	4,637	13,003	13,792	12,358	10,476	12,801
Malta	3,719	3,868	4,201	3,806	4,005	4,778	5,108	7,095	8,303	7,020	9,342	7,998
Iceland	9,144	6,874	5,459	4,812	4,758	4,372	4,052	4,046	4,159	3,641	4,372	4,590
Slovakia	1,705	1,979	1,889	1,863	2,003	2,770	3,644	3,870	3,801	3,466	3,298	3,384
North Mace	751	792	1,007	1,290	1,415	1,041	839	1,016	630	424	377	798
Liechtenstei	490	455	428	467	439	497	476	468	522	426	484	446
Belarus												

Copiii cu vârsta mai mică de 15 ani au emigrat în număr mai mare în anul 2017 decât în anul precedent (27,5 mii reprezentând 12,5% din total, respectiv 21,1 mii ce reprezentau 10,2% din totalul emigranților în anul 2016).

Persoanele adulte din intervalul de vârstă 25-54 ani reprezentau peste trei sferturi din total (76,2% în anul 2016 și 79,0% în 2017). Tinerii între 18 și 24 ani aveau ponderi mult mai mici (16,2% în 2016 și 13,5% în 2017), iar persoanele de 55 ani sau mai mult de doar 6,1% în 2016 și 6,3% în 2017. Copiii sub 18 ani reprezentau sub 2,0% din total.

**Tabelul 6. Fluxul de emigranți, în perioada 2015-2017**

- persoane -

	2015	2016	2017 <sup>1)</sup>
<b>Total</b>	<b>194718</b>	<b>207578</b>	<b>219327</b>
<b>Grupe de vârstă</b>			
Sub 15 ani	20185	21107	27482
15-19 ani	10155	14424	12994
20-24 ani	32055	40557	31783
25-29 ani	47756	35224	37457
30-34 ani	25815	24157	26027
35-39 ani	19915	21662	21110
40-44 ani	14149	17976	17736
45-49 ani	9054	14987	17315
50-54 ani	5599	6145	9472
55-59 ani	4717	5229	8228
60 ani și peste	5318	6110	9723
<b>Țara de destinație</b>			
din care:			
Austria	8000	12400	10700
Danemarca	4200	5052	4000
Franța	2500	6000	6000
Germania	25000	28000	29000
Italia	44209	42248	44000
Marea Britanie	54412	55474	51000
Olanda	2800	2800	3000
Spania	28382	27909	29600

Această migrație s-a desfășurat în mod evident spre țări cu un nivel economic mai ridicat, dar și cu o taxare a celor cu copii în întreținere mai mică.

### 3. Număr de membri per familie

Remarcăm media foarte mică reprezentat de copiii per familie, doar 0,395 în 2019.

Numărul de membri per familie a scăzut per ansamblu, dar mai ales pentru segmentul de vârstă reprezentat de minori, cu aprox. 25% din 2001 până în 2019, și segmentul de vârstă tânără (15 - 24 ani) cu aprox. 40% (!) din 2001 până în 2019. Procentul de persoane vârstnice per familie a crescut cu aprox. 30% din 2001 până în 2019.

ABF - Grupe de varste ale membrilor componentii ai gospodariilor						
UM: Numar persoane						
Numar persoane	Anul 2001	Anul 2005	Anul 2009	Anul 2013	Anul 2016	Anul 2019
<b>Total</b>	<b>2,885</b>	<b>2,938</b>	<b>2,905</b>	<b>2,857</b>	<b>2,648</b>	<b>2,585</b>
Sub 15 ani	0,513	0,462	0,440	0,426	0,406	0,395
Procent Sub 15 ani	100,000	90,058	85,770	83,041	79,142	76,998
15 - 24 ani	0,457	0,455	0,415	0,345	0,294	0,287
Procent 15 - 24 ani	100,000	99,562	90,810	75,492	64,333	62,801
25 - 49 ani	1,052	1,085	1,077	1,107	0,993	0,926
Procent 25 - 49 ani	100,000	103,137	102,376	105,228	94,392	88,023
50 - 64 ani	0,470	0,503	0,540	0,546	0,493	0,497
Procent 50 - 64 ani	100,000	107,021	114,894	116,170	104,894	105,745
65 ani și peste	0,393	0,432	0,433	0,432	0,462	0,481
Procent 65 ani și peste	100,000	109,924	110,178	109,924	117,557	122,392

La procentul reprezentat de persoanele sub 30 de ani în cadrul unei familii, România se plasează pe un loc cotaș, 24, din 27 de țări, în timp ce la procentul de persoane de peste 65 de ani în cadrul unei familii România se plasează pe locul 14.

Structure of household population by age of the reference person - experimental statistics [icw_car_01]					
Last update	08,02,21				
Source of data	Eurostat				
UNIT	Percentage of total population				
TIME	2015				
GEO/AGE	Less than 30 years	From 45 to 54 years	From 55 to 64 years	From 65 to 74 years	75 years or over
Denmark	13,6	18,1	17,4	16,3	12,6
Sweden	13,6	17,3	16,1	14,2	14,4
Finland	12	16,5	17,5	16	14,7
Netherlands	10,8	20,1	18,2	14,4	12,6
United Kingdom	9,8	19,6	16,5	14,6	13,6
Estonia	8,2	17,4	18,3	14,1	15,8
France	8,1	18	18,3	15,9	16,2
Austria	7,9	23,1	18,4	13,7	14,6
Germany (until	7,2	21,8	19,2	13,5	15,4
Lithuania	6,4	19,1	19,5	15,4	16,9
Latvia	6,2	18,1	19,1	16,3	17,1
Belgium	6,1	21,4	18,2	13,5	14,3
Cyprus	5,5	21	18,7	12,8	11,9
Poland	4,9	17,8	20,9	15,3	13,3
Luxembourg	4,6	25,3	17,8	13,7	9,2
Czechia	4,5	17,9	18,1	18	13,9
Hungary	4,1	19,6	23,5	16,1	13,8
Bulgaria	3,6	18,3	19,9	19	17,1
Ireland	3,6	23,6	19,2	14,2	11,3
Greece	3,3	19,6	18,8	18	18,9
Portugal	3,2	20,7	18	16,4	17,8
Malta	3,1	17,7	21,1	19,3	13,6
Slovenia	3,1	20,7	20,5	15,9	14,4
<b>Romania</b>	<b>3</b>	<b>20,2</b>	<b>19,9</b>	<b>15,4</b>	<b>15,9</b>
Spain	2,3	21,2	18,1	14,4	16,2
Croatia	2,1	19,3	21,7	17,6	17,9
Slovakia	2	19,4	21,9	17	10,8

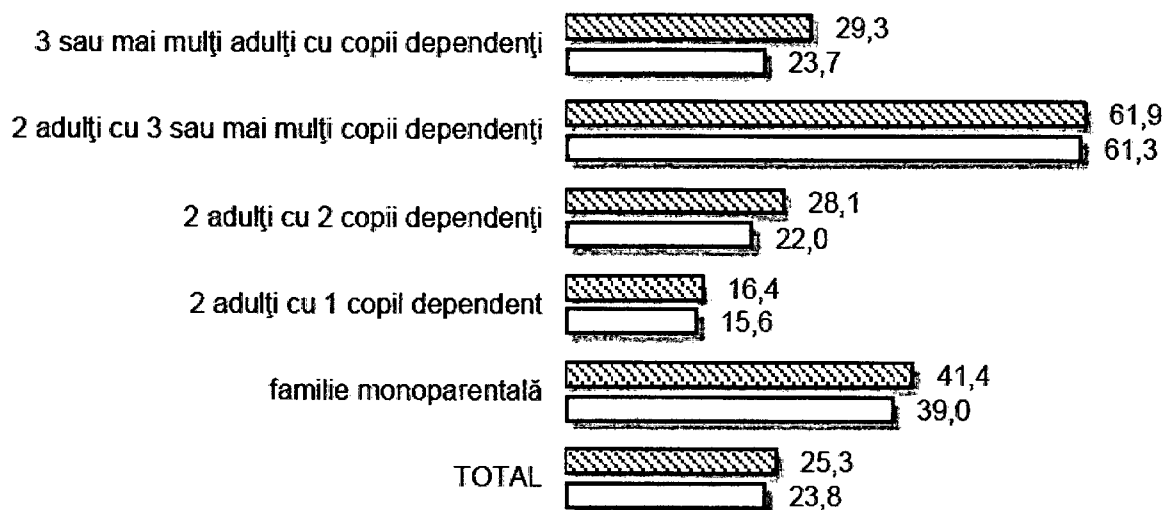
#### 4. Bugete de Familie

Un factor important în apariția și intensificarea stării de sărăcie îl constituie existența și numărul copiilor aflați în întreținerea gospodăriei din care face parte persoana respectivă. Sărăcia este mai frecventă în rândul persoanelor care trăiesc în gospodăriile cu copii dependenți (în anul 2019 a atins 26,4%), decât în cazul celor care trăiesc în gospodăriile fără copii (20,4% în ultimul an).

În anul 2019, dintre gospodăriile cu copii dependenți, cele mai puternic afectate de sărăcie au fost gospodăriile numeroase formate din 2 adulți cu 3 sau mai mulți copii dependenți (peste 3 din 5), familiile monoparentale, părinte singur cu cel puțin un copil dependent (aproape două din cinci), a celor de 3 sau mai mulți adulți cu copii dependenți (aproape un sfert), dar și persoanele

din gospodăriile formate din 2 adulți cu 2 copii dependenți (mai mult de unul din cinci). În comparație cu acestea, gospodăriile formate din 2 adulți și 1 copil dependent au fost afectate de sărăcie într-o măsură mai redusă (15,6%).

**Figura 5. Rata sărăciei după tipul gospodăriei, în anii 2016 și 2019 (%)**



În ceea ce privește gospodăriile fără copii dependenți, în aceeași perioadă analizată, s-a observat o creștere a nivelului riscului de sărăcie al acestora cu 2,1 puncte procentuale.

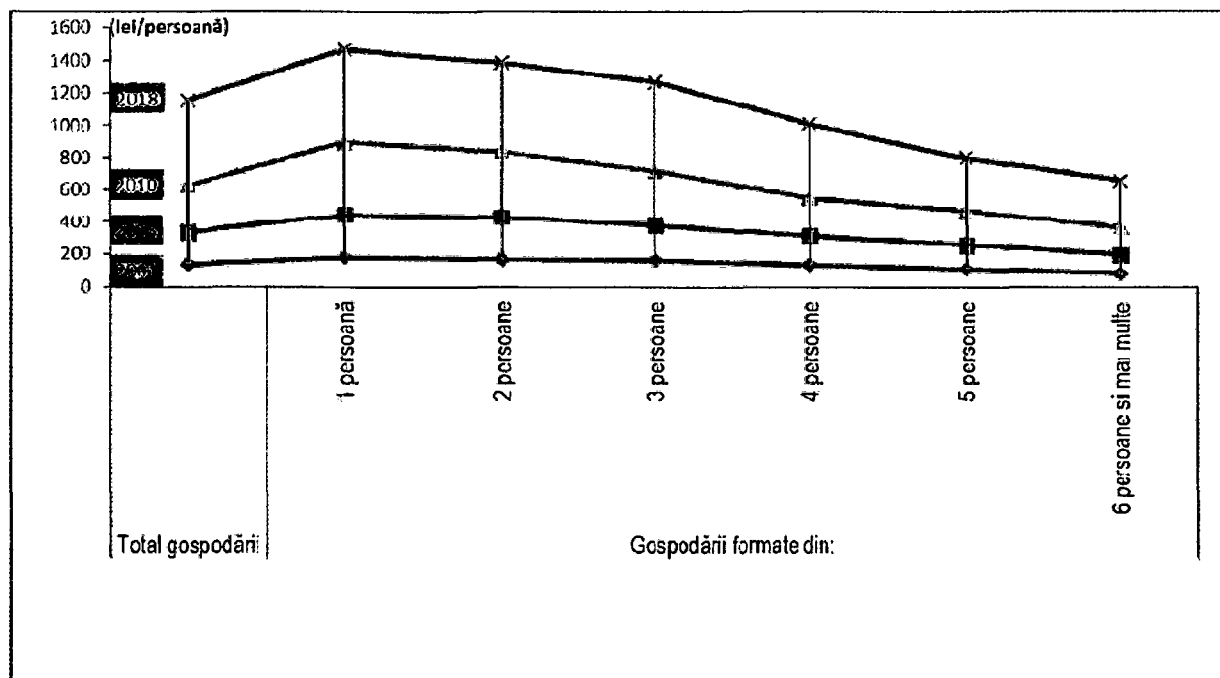
Dacă în anul 2019 nu s-ar fi plătit pensiile și celelalte transferuri sociale, aproape jumătate din populație (45,2%) s-ar fi situat sub pragul sărăciei relative

Rata sărăciei după tipul gospodăriei din care fac parte persoanele:

	Anul	Rata sărăciei
<b>Gospodării cu copii dependenți</b>	2016	30,8
	2017	28,1
	2018	27,0
	2019	26,4
din care:		
un adult cu cel puțin 1 copil dependent (familie monoparentală)	2016	41,4
	2017	31,2
	2018	41,6
	2019	39,0
2 adulți cu 1 copil dependent	2016	16,4
	2017	13,2
	2018	15,4
	2019	15,6
2 adulți cu 2 copii dependenți	2016	28,1
	2017	26,3
	2018	26,6
	2019	22,0
2 adulți cu 3 sau mai mulți copii dependenți	2016	61,9
	2017	61,9
	2018	53,4
	2019	61,3

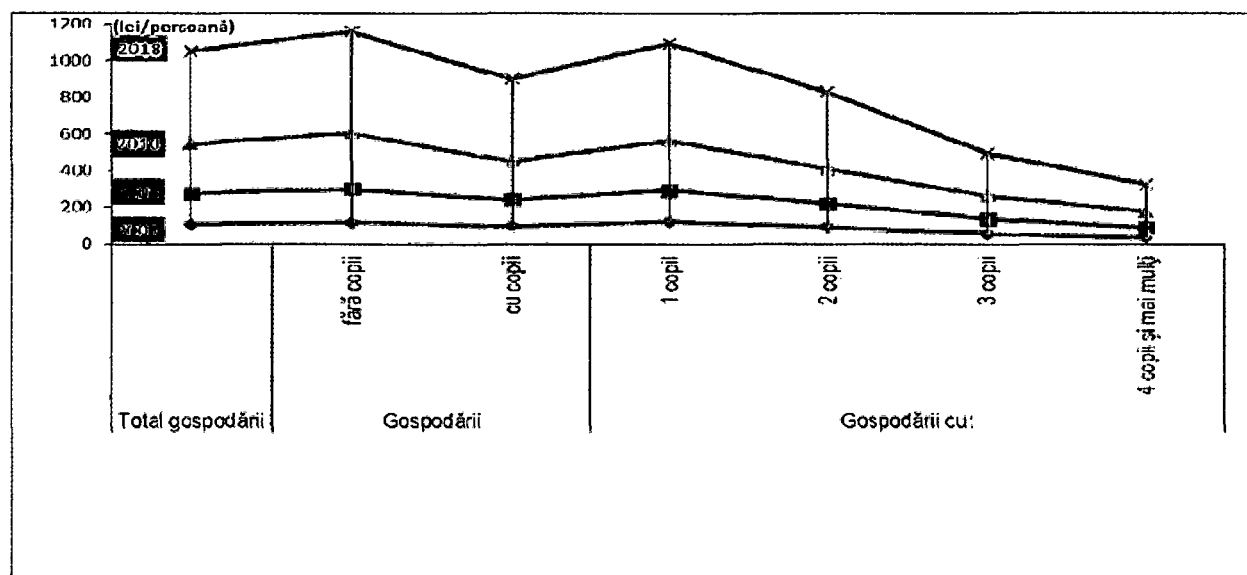
Cu cât dimensiunea gospodăriei este mai mare, cu atât nivelul veniturilor disponibile pe o persoană este mai mic, iar creșterea în timp este mai lentă. În țara noastră, în anul 2018, nivelul veniturilor disponibile medii ale gospodăriilor formate din cel puțin șase membri se află la 44,8% din nivelul veniturilor disponibile medii înregistrate de gospodăriile formate dintr-o singură persoană. De asemenea, veniturile disponibile sunt invers proporționale cu numărul de copii din gospodărie: cu cât sunt mai mulți copii în gospodărie, cu atât scad veniturile disponibile medii pe persoană. Pentru gospodăriile fără copii, veniturile disponibile medii pe persoană sunt aproape cu o treime mai mari (28,4%) comparativ cu cele care au copii.

**Figura 5.8. Veniturile disponibile medii pe o persoană, după mărimea gospodăriei, în anii 2001, 2005, 2010 și 2018**



Sursa: INS, Ancheta bugetelor de familie (ABF)

**Figura 5.9. Veniturile bănești disponibile medii pe o persoană, după numărul copiilor din gospodărie, în anii 2001, 2005, 2010 și 2018**



Sursa: INS, Ancheta bugetelor de familie (ABF)

Componența consumului gospodăriilor, după mărimea gospodăriei, arată o scădere a cheltuielilor de consum individual, cu fiecare membru în plus în gospodărie. Tendința se menține și pe principalele componente ale cheltuielilor de consum.

**Tabel 5.4. Cheltuielile de consum medii lunare pe persoană,  
după mărimea gospodăriei, în anul 2018**

		Cheltuieli totale de consum	din care:		
			alimentare	nealimentare	servicii
- medie lunară pe o persoană -	1 persoană	1249,82	486,29	408,95	354,58
	2 persoane	1029,22	372,91	384,80	271,51
	3 persoane	927,87	321,01	366,88	239,98
	4 persoane	759,42	282,36	286,41	190,65
	5 persoane	593,34	241,19	218,83	133,32
	6 persoane	508,31	217,01	193,04	98,26

Sursa: INS, Ancheta bugetelor de familie

Nivelul de bunăstare a unei gospodării este determinat, în principal, de numărul persoanelor aducătoare de venit și de numărul de persoane aflate în întreținere, în special copii.

Rata sărăciei relative crește proporțional cu mărimea gospodăriei, creșterea fiind cu atât mai mare cu cât gospodăria are mai mulți copii dependenți.

**Tabel 6.1. Rata sărăciei relative după tipul gospodăriei, în perioada 2007-2018**

	Gospodării fără copii dependenți*	Gospodării cu copii dependenți	Un adult cu unul sau mai mulți copii dependenți (familie monoparentală)	Doi adulți cu un copil dependent	Doi adulți cu doi copii dependenți	Doi adulți cu trei sau mai mulți copii dependenți
2007	21,5	26,5	46,0	14,1	22,6	51,2
2008	18,7	26,5	41,3	13,8	24,0	57,3
2009	16,8	25,7	33,1	15,3	24,1	55,7
2010	14,8	26,2	32,6	16,0	26,4	62,0
2011	14,5	27,8	38,9	18,2	26,6	52,4
2012	14,5	29,0	33,4	17,6	26,1	57,5
2013	15,1	28,7	35,0	15,8	24,9	62,4
2014	16,0	32,0	31,3	13,6	30,9	70,5
2015	17,2	31,8	39,7	15,3	26,1	69,5
2016	18,3	30,8	41,4	16,4	28,1	61,9
2017	17,8	28,1	31,2	13,2	26,3	61,9
2018	19,2	27,0	41,6	15,4	26,6	53,4

Sursa: INS, Ancheta asupra Calității Vieții (ACAV)

Notă: \* persoanele în vârstă de 0 -17 ani

Sursa multor date statistice, grafice și interpretări dintre cele folosite anterior o reprezintă lucrarea „Tendințe sociale - 2019” - ediție întocmită de Institutul Național de Statistică.

### 5. Taxarea familiilor - procent din total veniturilor brute

Datele statistice cele expuse mai sus arată nivelurile alarmante ale îmbătrânirii populației, ale emigrației persoanelor tinere și ale riscului de sărăcie la care sunt expuse familiile numeroase.

Cu toate acestea, România taxează cel mai mult din Europe familiile formate din persoane sub 30 de ani! Ca atare aceste familii, cu cel mai mare potențial de fertilitate, sunt cel mai predispuse spre emigrare!

Distribution of direct taxes paid by households as a percentage of their gross income by age of the reference person										
QUANTILE	Median									
UNIT	Percentage									
AGE	Less than 30 years									
GEO/TIME	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Romania	:	17,6	20,4	21	20,5	19	19,8	21,5	23,8	25,5
Denmark	30	29,9	29,5	29	26,8	24,9	26	24,9	24,7	25,4
Hungary	16,5	18,4	20,1	19,8	19,3	17,9	14,5	19,7	17,1	22,8
Poland	23,6	24,6	23,8	22,2	22,7	22,4	23	22,9	22,6	22,5
Slovenia	21,4	21,2	22,1	21,4	21,4	20	19,5	19,9	20,4	21,9
Belgium	26,3	25,1	26	22,6	22,8	22,3	25,1	24	23	21,5
Italy	:	20,1	19,5	19,8	20,2	20,5	19,2	21,7	22,2	20,3
Luxembourg	16,7	17,8	18,4	17,5	17	17,5	18	18,8	16,9	19,5
Austria	20,3	19,6	19,2	20,3	17,9	18,2	19	20,9	21,8	19,5
France	:	19	19,1	17,6	16,9	17,8	17,9	18,2	19,5	19,3
Germany (u	15,5	13,4	13	14	14,9	16,4	17,1	20,6	20,1	19,1
Slovakia	14,6	15,4	16	17,6	8,3	8,6	5,3	6,9	14,4	18,7
Sweden	24,2	24,5	20,9	20,1	17,3	18	17,8	18	17,3	17,1
Croatia	:	:	:	:	17,3	17,2	16,4	16,9	16,9	17
Czechia	20	18,2	17,9	16,5	15,1	16	16,2	16,2	16,1	16,6
Latvia	:	10,9	15,3	15,5	15,2	16,4	17,9	18,7	17,9	16,3
Malta	16,4	17,4	14,6	15,4	16,6	16,3	16,7	18	16,9	16
Netherlands	20,3	22,5	23,3	24,5	23,8	20,1	22,4	24,2	15,6	15,5
Portugal	:	14,5	15,5	16	15,1	16,1	18,5	13,4	14,7	15,3
Estonia	18,3	18,1	18	17	15,6	17	18,8	17,8	15,4	14,7
Greece	:	12	10,6	0	0	0	2	3,3	5	14,6
Lithuania	14,2	19,5	15,3	18	19,2	13,6	10,8	11,5	14,2	14,4
United King	20,6	21,5	19,9	19,3	17,5	16,4	14,6	13	14	14
Bulgaria	12,8	16,3	11,8	10,1	7,6	10,3	12,2	17,3	15,3	13,6
Finland	16,5	16,4	15,8	16,3	15,4	14,7	14,9	13,5	14	13
Spain	11,9	12,6	10,4	8,8	8,3	8,1	9,4	8,1	8,7	8,4
Cyprus	5,9	6,2	6,2	6,4	6,5	6,7	6,7	6,8	6,7	7,3
Ireland	8,1	6,4	5,4	3,6	2,8	2	2,3	4,5	4,1	1,1

La taxarea familiile formate din persoane între 30 și 39 de ani ne situăm pe un nedorit loc fruntaș în Europa, locul 4.



Distribution of direct taxes paid by households as a percentage of their gross income by age of the reference person										
QUANTILE	Median									
UNIT	Percentage									
AGE	From 30 to 39 years									
GEO/TIME	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Greece	:	22,1	22,6	22,3	22	19,6	24,9	24,7	33	33,1
Denmark	33,4	33,8	33,9	33,5	32,6	31,7	32	32,2	31,8	31,4
Netherlands	32,6	31,4	33,8	35,3	34,5	35,2	35,8	35	31,6	30,3
Germany (u	24,3	25,4	25,3	24,7	24,8	25,7	25,9	27,1	27,7	28
<b>Romania</b>	<b>:</b>	<b>18,4</b>	<b>21,2</b>	<b>22,3</b>	<b>22,9</b>	<b>23,8</b>	<b>24</b>	<b>24,8</b>	<b>25,9</b>	<b>25,9</b>
Belgium	27,5	27,1	27	24,7	25,3	23,8	24,1	23,8	24,6	25,3
Austria	22,8	22,2	23,8	24,3	22,1	21,7	22,9	23,2	23,8	24,3
Slovenia	24,2	24,6	24,8	24,5	25,1	24,5	24,2	24,5	24,3	24,2
Hungary	16,9	19,5	22,8	22,4	22,3	20,7	16,6	23,6	24,6	24,1
Finland	24,5	23,5	22,7	22,6	21,8	22,5	22,5	22,4	23,2	23,3
Poland	26,2	27,2	25,9	23,5	23,1	22,8	23,6	23,5	23,8	23,1
Italy	:	21,4	22,6	22,3	22,2	22,5	23,2	23,3	23,3	22,9
Sweden	29,4	28,8	26,2	24,9	23,9	23,3	23,2	22,9	23,2	22,8
Croatia	:	:	:	:	21,2	21,3	20,2	20,1	19,9	21,4
Slovakia	14,6	13,5	14,9	15	7,3	8,1	5,2	6,8	14,8	20,8
Portugal	:	19,5	18,7	17,4	17	19,3	21	17,2	21,6	20,4
France	:	20,5	19,1	18,7	17,9	18,3	18,5	19,1	19,6	20,2
Luxembourg	18	17,2	18,5	19,7	18,8	18,2	20,1	19,4	18,9	19,8
United King	25,1	25,2	24,5	22,7	23,4	23,2	22	20,7	19,9	19,5
Bulgaria	14,1	16,8	13,3	11,5	9,9	13	14,8	17,9	16,3	18,8
Malta	17,8	19	16,8	16,9	17,1	17,2	18,2	18,5	18,6	18,8
Latvia	:	16,1	15,5	16,9	15,2	17,5	18,4	18,7	18	17,5
Czechia	18,8	17	18,1	15,9	14,6	15	15,4	14,6	15,7	15,4
Estonia	17,3	17,5	18	16,7	16	17,6	18,4	18,2	16,4	15,4
Lithuania	15,7	18	16,8	16,5	18	16,4	15,8	14,6	16,7	15,3
Ireland	13,2	12,6	10,5	8,6	11,3	11,5	12,9	14,1	16,6	14,7
Spain	13,7	14	13	12,1	11,5	12,2	12,6	12,3	12,8	12,9
Cyprus	7,5	7,6	7,3	7,5	8,3	8,9	9	9,1	8,4	9,2

La taxarea familiile formate din persoane între 40 și 49 de ani ne păstrăm nedoritul loc fruntaș în Europa, locul 4.

Distribution of direct taxes paid by households as a percentage of their gross income by age of the reference person										
QUANTILE	Median									
UNIT	Percentage									
AGE	From 40 to 49 years									
GEO/TIME	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Greece	:	24,5	25	24,6	23,9	22	27,7	27,5	34,5	34,8
Denmark	33,7	34,1	33,7	33,7	32,3	31,2	31,6	31,6	31,7	32
Netherlands	32	30,2	32,9	33,9	33,8	34,9	34,8	34,9	31,3	30,8
Germany (u	23,4	25,4	25,9	25,8	25,7	26	27,2	28,1	28,2	27,8
Romania	:	19,9	22,1	23,4	23,4	22,9	24	24,5	25	25,5
Belgium	25,6	25,4	25,6	23,7	24,1	23,6	24,3	24	23,9	25
Finland	24,6	24	23,3	22,9	22,3	22,8	23,3	23,2	24	24,7
Austria	24,3	24,2	24,8	25	23,7	24	24,1	24,4	24,4	24,5
Italy	:	22,1	23,3	23	23	23,4	23,4	24,2	24,2	24
Sweden	29,1	28,6	25,8	24,8	23,8	23,2	23,1	23,4	24	24
Hungary	16,2	19,1	22,2	22,1	22,1	20,2	16	21,9	23,2	23,8
Slovenia	23,5	23,3	23,5	23,2	23,2	23,6	23,9	23,9	23,3	23,8
Poland	26,1	27,2	25,3	23,1	22,9	22,7	22,9	23,2	23,5	22,9
Portugal	:	20	20	18,3	18,3	19	20,9	16,9	20,4	21,4
France	:	20,7	19	18,3	17,6	18,8	19,1	19,6	20,4	20,6
Slovakia	15,4	14,4	15	15	7,5	8,1	5,5	6,7	15,1	20,6
United King	24,9	24,6	23,9	22,5	23	23,6	21,2	21	19,5	19,9
Croatia	:	:	:	:	20	21,3	20,1	19,3	19,8	19,7
Bulgaria	15,1	16,5	13,5	13,3	10,3	14	16,1	19	16,4	19,6
Luxembourg	16,9	18,2	18,4	19,1	18,6	18,7	18,6	19	18,9	19,6
Malta	16,4	16,9	14,9	15,6	15,2	15,4	16,1	17	17,2	18,5
Latvia	:	17,3	17,8	17,6	15,1	17,1	19,4	20,1	18,8	18
Czechia	19,2	16,9	18,5	16,1	15,2	15	15,7	15	15,3	15,6
Estonia	17,7	16,8	17,2	15,9	15,6	17,2	18,3	17,9	16	15,4
Lithuania	16,6	17,9	17,5	17,5	18	15,9	14,7	13,9	16	14,8
Spain	13	13,7	13,9	12,4	12,5	13,3	12,8	12,5	13,2	13,5
Ireland	11,5	10,2	9,7	7,5	8,5	11,8	11	11,7	12,7	11,7
Cyprus	8,1	8,6	8,3	8,1	8,5	8,2	8,6	8,9	8,7	9,2

Doar la taxarea familiilor formate din membrii în vârstă, care, în general, nu sunt mai sunt activi economic, dar care nici nu mai au copii în întreținere, ne situăm spre coada clasamentului, cu o taxare de nivel scăzut.

Distribution of direct taxes paid by households as a percentage of their gross income by age of the reference person										
QUANTILE	Median									
UNIT	Percentage									
AGE	From 65 to 74 years									
GEO/TIME	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Denmark	27,6	27,8	27,3	27,8	27,9	26,6	27,4	27,9	29,2	29,1
Greece	:	7	6,5	8,2	10,3	14,7	11,8	14,6	25,4	26,2
Sweden	29,1	29,5	28,3	28	27,7	26	24	24,2	24,6	23,6
Netherlands	17,5	16,6	17,3	18,2	20,6	21,5	21,6	21,6	22,7	22
Finland	19,5	20,1	20,6	18,7	17,3	17,4	17,4	17,7	18,4	19,2
Italy	:	14,9	15,8	15,3	16	16,4	17,1	18,4	18,7	18,9
Austria	16,1	17,1	17,1	17,5	16	16	16,4	16,7	17	18,1
Poland	14,3	15,1	14,7	14,7	14,6	14,5	14,5	15,1	15,3	15,4
Luxembourg	9,5	10,2	9,9	10,7	10,9	12,6	12,5	13	14,5	14,6
France	:	10,1	10,1	10,2	10,2	10,6	10,8	11,8	12,7	12,8
Belgium	8	8	7	3	9,9	7	11	10,9	11	12,2
United Kingd	11,8	12	12,5	11	11,5	11,2	10,9	11	11,1	11,6
Germany (u	10,3	10,6	10,2	10	10,2	10,3	10,7	11,1	11,3	11,5
Spain	0,4	3	6,3	5,4	5	5,5	7,7	7	8,3	8,2
Portugal	:	3,8	4,4	3,7	3	3,8	5,3	4	7,2	6,9
Latvia	:	1,4	1,7	2	6,3	2,8	3,4	4,1	4,3	5,8
Malta	2,1	2,5	0	2,8	2,3	2,3	2,5	3,5	3,6	3,9
Hungary	0	0,3	0,3	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0	2,9
Romania	:	2,1	2	1,9	1,7	1,9	1,9	2,2	2,3	2,5
Cyprus	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	1,9	1,9
Bulgaria	1,1	2,5	0,8	1	1,4	1,4	1,3	1,3	1,2	1,3
Slovenia	0,8	0,9	1	1	0,8	0,8	0,7	0,7	0,9	1,2
Estonia	0,5	0,6	0,6	0,8	0,6	0,6	0,7	0,9	1,9	0,5
Czechia	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Slovakia	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Ireland	0	0	0	0	0	0	0,1	0	0,1	0,1
Croatia	:	:	:	:	0	0	0,3	0	0	0
Lithuania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

## 2. Schimbări preconizate

Până la momentul actual, pentru creșterea natalității și diminuarea riscului de sărăcie asupra gospodăriilor, statul român a adoptat doar măsuri de tip asistențialist, care având un cost de colectare și redistribuire foarte mare, încurajând în anumite situații ne-munca, au fost foarte ineficiente. Ca atare politici fiscale care să reducă taxarea progresiv, în raport cu numărul de persoane aflate în întreținere se impun ca o necesitate. Acest tip de măsuri fiscale au un cost aproape nul de implementare și un cost zero de colectare și redistribuire. Încurajând în mod direct natalitatea și munca, ele vor avea un efect benefic și asupra bugetului țării.

Ca primă etapă în acest demers, considerăm oportună modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, în sensul majorării reducerilor personale în cazul veniturilor din salarii și a celor asimilate acestora. În prezent, aceste reduceri sunt mai degrabă simbolice și, mai mult, ele sunt condiționate de un nivel al veniturilor salariale foarte redus, nefiind aplicabile la marea majoritate a salariaților, indiferent de numărul de persoane aflate în întreținere și, implicit, de venit net per membru de familie.

*Secțiunea a 3-a*  
*Impactul socio-economic al prezentului act normativ*

<b>1. Impactul macroeconomic</b>	Prezentul act normativ propune măsuri care vor conduce la asigurarea unui climat macroeconomic mai bun prin încurajarea natalității, concomitent cu încurajarea muncii, având un efect benefic asupra sectorului economic prin creșterea forței de muncă disponibile, creșterea consumului, reducerea emigrației, șamd.
<b>2. Impactul asupra mediului de afaceri</b>	Prezentul act normativ propune măsuri care vor conduce la asigurarea unui mediu de afaceri mai bun prin încurajarea natalității, concomitent cu încurajarea muncii, având un efect benefic asupra sectorului economic prin reducerea lipsurilor de pe piața forței de muncă din România, creșterea consumului, reducerea emigrației, încurajarea imigrației de familii tinere dornice de muncă, șamd.
<b>21. Impactul asupra sarcinilor administrative.</b> a) Se va cuantifica impactul net al sarcinilor administrative, evidențiindu-se atât costurile administrative generate de noul act normativ sau de modificarea legislativă, cât și de costurile administrative eliminate. Simplificarea procedurilor administrative.	Nu este cazul
<b>22. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii.</b> a) Se va prezenta rezultatul cu privire la aplicarea testului întreprinderilor mici și mijlocii, precum și avizul obținut în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, de la Grupul pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii, anterior transmiterii actului spre avizare pe circuitul interministerial. Se va indica procentul pe care îl dețin întreprinderile mici și mijlocii în cadrul afectat de măsura legislativă, precum și impactul acesteia asupra activităților întreprinderilor mici și mijlocii din domeniul respectiv.	Nu este cazul

<b>3. Impactul social</b>	Prezentul act normativ propune măsuri care vor conduce la asigurarea unui climat social mai echitabil, mai favorabil dezvoltării economice, printr-o impozitare în raport cu venitul per membru de familie.
<b>4. Impactul asupra mediului</b>	Nu este cazul
<b>5. Alte informații</b>	Nu este cazul

**Secțiunea a 4-a**

**Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)**

- mii Lei -

Indicatori	Anul curent			Următorii 4 ani			Media pe 5 ani
	1	2	3	4	5	6	7
<p><b>1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:</b></p> <p>a) buget de stat, din acesta:</p> <p>    (i) impozit pe profit</p> <p>    (ii) impozit pe venit</p> <p>b) bugete locale:</p> <p>    (i) impozit pe profit</p> <p>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</p> <p>    (i) contribuții de asigurări</p>				<p>La nivelul anului 2019 existau un număr de 56.015 gospodării cu 4 sau mai mulți copii, cu un venit mediu lunar brut per persoană de aprox. 1000 lei. Numărul de familii cu 4 sau mai mulți copii a fost în scădere în 2019 față de 2018 cu peste 10.000 de familii! Ca atare, în anul 2021 numărul de familii cu 4 sau mai mulți copii preconizăm că este sub 40.000. Având în vedere că în marea majoritate a cazurilor, per familie, sunt două persoane active economic, rezultă că ele deja beneficiază de reducerea bazei de impozitare. Putem concluziona că impactul bugetar (impozit pe profit) va fi foarte mic (până la 4 - 5 milioane de euro lunar) în primii ani de aplicare a modificării legislative. Însă el va fi echilibrat financiar prin îmbunătățirea climatului economic și social: creșterea natalității, reducerea emigrației, reîntoarcerea multora dintre familiile tinere emigrante, orientarea spre muncă, iar nu spre ajutor social, creșterea forței de muncă disponibile, creșterea consumului, șamd.</p> <p>Începând cu anul 2 sau 3 de la aplicarea prezentei propuneri legislative, apreciem că impactul asupra bugetului de stat, dar și asupra celor locale, va fi puternic pozitiv datorită factorilor enunțați anterior.</p>			
<p><b>2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:</b></p> <p>a) buget de stat, din acesta:</p> <p>    (i) cheltuieli de personal</p> <p>    (ii) bunuri și servicii</p> <p>b) bugete locale:</p> <p>    (i) cheltuieli de personal</p> <p>    (ii) bunuri și servicii</p> <p>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</p> <p>    (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii</p>				<p>Nu este cazul</p>			

<p><b>3. Impact financiar, plus/ minus, din care:</b></p> <p>a) buget de stat</p> <p>b) bugete locale</p>	<p>impactul bugetar (impozit pe profit) va fi foarte mic (până într-un milion de euro anual) în primii ani de aplicare a modificării legislative. Însă el va fi echilibrat prin îmbunătățirea climatului economic și social: creșterea natalității, reducerea emigrației, orientarea spre muncă, iar nu spre ajutor social, creșterea forței de muncă disponibile, creșterea consumului, șamd.</p> <p>Începând cu anul 2 sau 3 de la aplicarea prezentei propuneri legislative, apreciem că impactul asupra bugetului de stat, dar și asupra celor locale, va fi puternic pozitiv datorită factorilor enunțați anterior.</p>																																																																																																																																																								
<p><b>4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare</b></p>	<p>Nu este cazul</p>																																																																																																																																																								
<p><b>5. Propuneri pentru a compensa scăderea veniturilor bugetare</b></p>	<p>Nu este cazul</p>																																																																																																																																																								
<p><b>6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare</b></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="10">- medii lunare pe o persoană, lei -</th> </tr> <tr> <th colspan="10">VENITURI TOTALE DUPĂ NUMĂRUL COPIILOR SUB 18 ANI</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Anii</th> <th rowspan="2">Total gospodării</th> <th colspan="2">Gospodării fără copii</th> <th colspan="4">Gospodării cu copii</th> <th rowspan="2">gospodării cu:</th> <th rowspan="2">mai mult</th> </tr> <tr> <th>sub 18 ani</th> <th>sub 18 ani</th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4 copii și</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>1631,17</td> <td>1730,39</td> <td>1487,97</td> <td>1809,03</td> <td>1361,72</td> <td>812,16</td> <td>507,78</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>1852,73</td> <td>1954,22</td> <td>1711,67</td> <td>2043,12</td> <td>1574,53</td> <td>1023,41</td> <td>591,90</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="10">Sursa datelor: Ancheta bugetelor de familie</td> </tr> <tr> <th colspan="10">- date absolute -</th> </tr> <tr> <th colspan="10">DISTRIBUȚIA GOSPODĂRIILOR DUPĂ NUMĂRUL COPIILOR SUB 18 ANI</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Anii</th> <th rowspan="2">Total gospodării</th> <th colspan="2">Gospodării fără copii</th> <th colspan="4">Gospodării cu copii</th> <th rowspan="2">gospodării cu:</th> <th rowspan="2">mai mult</th> </tr> <tr> <th>sub 18 ani</th> <th>sub 18 ani</th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4 copii și</th> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>7494330</td> <td>5375819</td> <td>2118511</td> <td>1214940</td> <td>706174</td> <td>130472</td> <td>66926</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>7506278</td> <td>5341271</td> <td>2165007</td> <td>1221907</td> <td>756866</td> <td>130219</td> <td>56015</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="10">Numărul de gospodării*</td> </tr> <tr> <td colspan="10">Sursa datelor: Indicatorii sunt estimați pe baza rezultatelor cercetării selective - Ancheta bugetelor de familie</td> </tr> <tr> <td colspan="10">Nota: În accepțiunea Anchetei Bugetelor de Familie se consideră „copii” toate persoanele de sub 18 ani care se află în întreținerea</td> </tr> </tbody> </table>	- medii lunare pe o persoană, lei -										VENITURI TOTALE DUPĂ NUMĂRUL COPIILOR SUB 18 ANI										Anii	Total gospodării	Gospodării fără copii		Gospodării cu copii				gospodării cu:	mai mult	sub 18 ani	sub 18 ani	1	2	3	4 copii și	2018	1631,17	1730,39	1487,97	1809,03	1361,72	812,16	507,78			2019	1852,73	1954,22	1711,67	2043,12	1574,53	1023,41	591,90			Sursa datelor: Ancheta bugetelor de familie										- date absolute -										DISTRIBUȚIA GOSPODĂRIILOR DUPĂ NUMĂRUL COPIILOR SUB 18 ANI										Anii	Total gospodării	Gospodării fără copii		Gospodării cu copii				gospodării cu:	mai mult	sub 18 ani	sub 18 ani	1	2	3	4 copii și	2018	7494330	5375819	2118511	1214940	706174	130472	66926			2019	7506278	5341271	2165007	1221907	756866	130219	56015			Numărul de gospodării*										Sursa datelor: Indicatorii sunt estimați pe baza rezultatelor cercetării selective - Ancheta bugetelor de familie										Nota: În accepțiunea Anchetei Bugetelor de Familie se consideră „copii” toate persoanele de sub 18 ani care se află în întreținerea									
- medii lunare pe o persoană, lei -																																																																																																																																																									
VENITURI TOTALE DUPĂ NUMĂRUL COPIILOR SUB 18 ANI																																																																																																																																																									
Anii	Total gospodării	Gospodării fără copii		Gospodării cu copii				gospodării cu:	mai mult																																																																																																																																																
		sub 18 ani	sub 18 ani	1	2	3	4 copii și																																																																																																																																																		
2018	1631,17	1730,39	1487,97	1809,03	1361,72	812,16	507,78																																																																																																																																																		
2019	1852,73	1954,22	1711,67	2043,12	1574,53	1023,41	591,90																																																																																																																																																		
Sursa datelor: Ancheta bugetelor de familie																																																																																																																																																									
- date absolute -																																																																																																																																																									
DISTRIBUȚIA GOSPODĂRIILOR DUPĂ NUMĂRUL COPIILOR SUB 18 ANI																																																																																																																																																									
Anii	Total gospodării	Gospodării fără copii		Gospodării cu copii				gospodării cu:	mai mult																																																																																																																																																
		sub 18 ani	sub 18 ani	1	2	3	4 copii și																																																																																																																																																		
2018	7494330	5375819	2118511	1214940	706174	130472	66926																																																																																																																																																		
2019	7506278	5341271	2165007	1221907	756866	130219	56015																																																																																																																																																		
Numărul de gospodării*																																																																																																																																																									
Sursa datelor: Indicatorii sunt estimați pe baza rezultatelor cercetării selective - Ancheta bugetelor de familie																																																																																																																																																									
Nota: În accepțiunea Anchetei Bugetelor de Familie se consideră „copii” toate persoanele de sub 18 ani care se află în întreținerea																																																																																																																																																									

7. Alte informații	Prezentul proiect de lege nu presupune impact financiar.
--------------------	--

*Secțiunea a 5-a*  
*Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare*

<p><b>1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ:</b></p> <p>a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ;</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	Nu este cazul
<p><b>11. Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.</b></p> <p>a) impact legislativ-prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii.</p> <p>b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic-sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structura organizatorică internă a autorităților contractante.</p>	Nu este cazul
<p><b>2. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare.</b></p>	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
<p><b>3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare</b></p>	Prezentul act normativ nu necesită măsuri normative necesare aplicării proiectului de act normativ.
<p><b>4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</b></p>	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
<p><b>5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente</b></p>	Nu au fost identificate acte/documente internaționale din care să decurgă angajamente.
<p><b>6. Alte informații</b></p>	Nu este cazul



**Secțiunea a 6-a**  
**Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ**

<b>1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate</b>	Nu este cazul
<b>2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ</b>	Nu este cazul
<b>3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii de Guvern nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative</b>	Proiectul de act normativ nu conține obligații în sarcina autorităților publice locale.
<b>4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente</b>	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
<b>5. Informații privind avizarea de către:</b> a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare al Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Nu este cazul
<b>6. Alte informații</b>	Nu au fost identificate.

*Secțiunea a 7-a*  
*Activități de informare publică privind*  
*elaborarea și implementarea prezentului act*  
*normativ*

<b>1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ</b>	Nu este cazul
<b>2. Informarea societății civile cu privire la eventualele impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice</b>	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
<b>3. Alte informații</b>	Nu au fost identificate

*Secțiunea a 8-a*  
*Măsuri de implementare*

<b>1. Măsuri de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente</b>	
<b>2. Alte informații</b>	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost promovat prezentul proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal privind unele măsuri fiscale cu scopul redresării demografice prin încurajarea natalității prin deduceri personale din venituri salariale.

Lista susținătorilor Propunerii de Proiect Legislativ pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal privind unele măsuri fiscale cu scopul redresării demografice prin încurajarea natalității

Nr. Crt.	Nume și prenume	Grup Parlamentar	Semnătură
1.	TĂRZIŢU CLAUDIU RICHARD	AUR	
2.	SIMION GEORGE - NICOLAE	AUR	
3.	COLEŞA ILIŢE-ALIN	AUR	
4	ANDROSCAC ANTONIO	A.U.R.	
6.	BOANŢĂ RODICA	A.U.R.	
6.	JIVĂNUŢĂ CRISTIAN	AUR	
7	FEOŢOROV LUCIA H	AUR	
8	VOLDSATI BORIS	AUR	
9	ANINIA ADRIAN GEORGE	AUR	
10	Buschi PRISA	AUR	
11	Scipnic LILIAN	AUR	
12	NEABU IONUT	AUR	
13	ARLEURI DĂNIET	AUR	
14	CIORANU VALENTIN D.	AUR	
15	COAMA SORINEL	AUR	
16	SORIN MURDACHEU	AUR	
17	ALBISTRAHU MONAIL	AUR	
18	ARUTHEI EUGENIŢ	AUR	
19	GHEORGHE CĂTANĂ	AUR	
20	DĂNEASĂ MIRCEA	AUR	
21	BADIU GEORGE L	AUR	
22	ROMAN N NICOLAE	AUR	
23	Costea Adrian	AUR	

Lista susținătorilor Propunerii de Proiect Legislativ pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal privind unele măsuri fiscale cu scopul redresării demografice prin încurajarea natalității

Nr. Crt.	Nume și prenume	Grup Parlamentar	Semnătură
24	BALABASCIUC CĂLIN	AUR	
25	TAUMESCU Titus Silviu	AUR	
26	RUSU Daniel Gheorghe	AUR	
27	SUCIU Sebastian	AUR	
28	SERBAN GIANINA	AUR	
29	CHELARU MIRCHA	AUR	
30	TANASĂ DAM	AUR	
31	KAGY VASILE	AUR	
32	Lucian Florin PUȘCAȘU	AUR	
33	MITREA DUMITRINA	AUR	
34	STOICA CIPRIAN-TITI	AUR	
35	CIUBUC CIPRIAN	AUR	
36	BORIN MIHNEAȘU	AUR	
37	ACATRINEI DOREL	AUR	
38	Anamaria Gavrilă	AUR	
39	Burdea Andrei	AUR	
40	Lavric Sorin	AUR	
41	MATEESCU Sorin	AUR	
42	FĂCȘA Ionu Viorel	AUR	